Europa-Parlamentet
2019-2024

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

2022/2051(INL)

10.2.2023

UDTALELSE

fra Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

til Udvalget om Konstitutionelle Anliggender

om Europa-Parlamentets forslag til ændringer af traktaterne
(2022/2051(INL))

Ordfører for udtalelse: Juan Fernando López Aguilar

(Initiativ – forretningsordenens artikel 47)

PA_INL

DA

FORSLAG

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender opfordrer Udvalget om Konstitutionelle Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

Borgernes rettigheder og retlige og indre anliggender: horisontale overvejelser

1. støtter forslagene fra plenarforsamlingen for konferencen om Europas fremtid ("konferencen") af 9. maj 2022 vedrørende borgerlige rettigheder og retlige og indre anliggender[1]; opfordrer Unionen til mere systematisk at værne om retsstatsprincipperne og sikre beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder og til at kontrollere respekten for disse værdier og principper, både i forbindelse med nye medlemmers tiltrædelse og løbende på tværs af alle EU-politikker og på tværs af medlemsstaterne;

2. opfordrer til afskaffelse af alle krav om enstemmighed i traktaterne for vedtagelse af lovgivning på området med frihed, sikkerhed og retfærdighed, herunder for anvendelsen af passerellebestemmelser;

Beskyttelsen af demokratiet, retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder

3. påpeger, at Unionens vigtigste politiske instrument til at håndtere og modvirke systemiske trusler og krænkelser af retsstatsprincippet i medlemsstaterne, artikel 7 i TEU, har været fuldstændig ineffektivt, da retsstatssituationen er blevet yderligere forværret siden aktiveringen af proceduren i forhold til både Polen og Ungarn[2]; mener derfor, at det er nødvendigt at reformere artikel 7 i TEU som følger: ændre Rådets afstemningstærskler i artikel 7, stk. 1, i TEU fra et flertal på fire femtedele til kvalificeret flertal og i artikel 7, stk. 2, i TEU fra enstemmighed til et flertal på fire femtedele; inddrage den institution, der udløser artikel 7, stk. 1, i TEU, under hele proceduren[3]; kræve, at Rådet regelmæssigt afholder høringer, udarbejder udkast til landespecifikke henstillinger og evaluerer deres gennemførelse i henhold til artikel 7, stk. 1, i TEU; inddrage Parlamentet og Kommissionen i udarbejdelsen af de nærmere retningslinjer for høringerne i artikel 7, stk. 1, i TEU[4]; give Parlamentet mulighed for at iværksætte artikel 7, stk. 2, i TEU; opfordre Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder ("FRA") til at give sit input under høringerne i henhold til artikel 7, stk. 1

4. bemærker, at traktaterne i øjeblikket ikke indeholder et retsgrundlag for at indføre lovgivning med henblik på at forsvare de fælles værdier, der er udtrykt i artikel 2 i TEU, og at denne mangel i alvorlig grad har begrænset Unionen i at skabe passende

---

[1] Navnlig følgende forslag: 22, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44 og 45.
[2] Europa-Parlamentets beslutning af 16. januar 2020 om igangværende høringer inden for rammerne af artikel 7, stk. 1, i TEU vedrørende Polen og Ungarn (2020/2513(RSP)), Europa-Parlamentets beslutning af 5. maj 2022 om igangværende høringer inden for rammerne af artikel 7, stk. 1, i TEU vedrørende Polen og Ungarn (2022/2647(RSP)).
[3] Europa-Parlamentets beslutning af 16. januar 2020 om igangværende høringer inden for rammerne af artikel 7, stk. 1, i TEU vedrørende Polen og Ungarn (2020/2513(RSP));
[4] Europa-Parlamentets beslutning af 7. oktober 2020 om oprettelse af en EU-mekanisme for demokrati, retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder (2020/2072(INI).

mekanismer til afhjælpning af nationale trusler mod de fælles værdier; opfordrer til, at der medtages en sådan bestemmelse, som vil gøre det muligt for Unionen gennem den almindelige lovgivningsprocedure at indføre nye mekanismer til strukturel overvågning og vurdering af udviklingen med hensyn til de fælles værdier i hver medlemsstat, herunder årlige rapporter om situationen med hensyn til værdierne i artikel 2 i TEU i hver enkelt medlemsstat, og til at udstede landespecifikke henstillinger og indføre foranstaltninger i tilfælde af manglende afhjælpende foranstaltninger;

5. opfordrer til, at chartret om grundlæggende rettigheder medtages som andet kapitel i EU-traktaten, således at de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder får en mere fremtrædende plads i de grundlæggende traktater; opfordrer til, at der i traktaterne indføjes en bestemmelse om integrering af grundlæggende rettigheder svarende til artikel 8-10 i TEUF for at gøre Unionens horisontale forpligtelse til at indarbejde et perspektiv om grundlæggende rettigheder i alle politikker på alle niveauer og på alle stadier eksplicit og dermed minde medlovgiverne på lige fod med alle Unionens institutioner, organer, kontorer og agenturer og medlemsstaterne, når de gennemfører EU-retten, om at respektere EU's grundlæggende rettigheder og fremme deres anvendelse i alle deres aktiviteter; mener desuden, at det er nødvendigt at gøre det obligatorisk for EU-institutionerne at medtage overvågningsmekanismer for grundlæggende rettigheder og tilhørende evalueringsklausuler, når de lovgiver på politikområder, der er særlig relevante i forhold til grundlæggende rettigheder, herunder området med frihed, sikkerhed og retfærdighed (øget integrering af grundlæggende rettigheder);

6. opfordrer til ophævelse af artikel 51 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder med henblik på at udvide chartrets anvendelsesområde; med henblik herpå kan artikel 51, stk. 1, i chartret revideres, således at det fastslås, at EU's grundlæggende rettigheder bør beskytte unionsborgere, når medlemsstaterne handler inden for rammerne af Unionens enekompetence eller delt kompetence, *også selv om en sådan kompetence endnu ikke er blevet udøvet af Unionen*[5];

7. anmoder om, at FRA gives et grundlag i traktaterne, herunder i overensstemmelse med FN's Generalforsamlings Parisprincipper fra 1993 at fastlægge dets status som en myndighed, der er uafhængig af både EU-institutionerne og medlemsstaterne, dets beføjelser og dets nye mandat og indføre den almindelige lovgivningsprocedure for ændring af dets mandat;

8. opfordrer til, at FRA gøres ansvarlig for at sikre, at Unionens institutioner og organer og medlemsstaterne respekterer de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, når de gennemfører EU-retten, herunder ved at fremme, overvåge og håndhæve Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder og ved på eget initiativ eller efter anmodning at rådgive alle EU-institutioner og -organer om grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder i forbindelse med EU's lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger; opfordrer til, at der i traktaterne indføres en forpligtelse til at høre FRA, når der udarbejdes forslag til retsakter eller henstillinger, der har indvirkning på de grundlæggende rettigheder;

9. påpeger, at Parisprincipperne fra 1993 kræver, at menneskerettighedsinstitutioner har et

[5] I lyset af generaladvokat Sharpstons udtalelse af 30. september 2010 i sag C-34/09, Zambrano.

så bredt mandat som muligt til at fremme og beskytte menneskerettighederne og til at fungere uafhængigt; anmoder derfor om, at anvendelsesområdet for FRA's mandat udvides til at omfatte alle Unionens kompetencer, herunder Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik; mener, at det er nødvendigt at give Den Europæiske Unions Myndighed for Grundlæggende Rettigheder status som privilegeret sagsøger ved EU-Domstolen i annullationssøgsmål, hvor respekten for de grundlæggende rettigheder er på spil; mener, at det for at afspejle agenturets uafhængighed og udvidelsen af dets beføjelser og mandat er hensigtsmæssigt at ændre navnet fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder til Den Europæiske Unions Myndighed for Grundlæggende Rettigheder;

10. mener, at det er nødvendigt at give Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse status som privilegeret sagsøger ved EU-Domstolen i annullationssøgsmål, hvor retten til databeskyttelse er på spil;

11. mener, at det er nødvendigt at give EU-Domstolen fuld kompetence med hensyn til den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik i betragtning af disse politikområders potentielle indvirkning på værdierne i artikel 2 i TEU og beskyttelsen af de grundlæggende rettigheder, hvilket desuden er et væsentligt krav for Unionens tiltrædelse af den europæiske menneskerettighedskonvention;

12. opfordrer til, at der i TEUF indføres en ny delt EU-kompetence til at etablere en effektiv retlig ramme mod desinformation og til at holde medievirksomheder, sociale netværk og onlineplatforme ansvarlige for at bekæmpe desinformation;

13. bemærker, at horisontal EU-lovgivning om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering stadig ikke er blevet vedtaget siden Kommissionens initiativ fra 2008 på grund af manglende enstemmighed i Rådet; anbefaler derfor, at EU's indsats for at bekæmpe forskelsbehandling på grundlag af artikel 19 i TEUF træffes i overensstemmelse med den almindelige lovgivningsprocedure;

Politikker for grænsekontrol, asyl og indvandring

14. bekræfter på ny de mål og generelle principper, som de fælles politikker for grænser, asyl og indvandring er baseret på i traktaterne, såsom fri bevægelighed i henhold til artikel 77 og artikel 79, stk. 2, litra b), i TEUF, non-refoulement i henhold til artikel 78, stk. 1, i TEUF, retfærdig behandling af tredjelandsstatsborgere eller princippet om solidaritet og rimelig ansvarsfordeling mellem medlemsstaterne i henhold til artikel 80 i TEUF, der bør anvendes som et supplerende retsgrundlag for lovgivning i henhold til dette kapitel i traktaten;

15. mener, at disse udgør et solidt grundlag for at reagere på borgernes opfordringer på konferencen[6], som omfattede en styrkelse af EU's rolle med hensyn til lovlig migration, asyl, håndtering af irregulær migration og styrkelse af beskyttelsen af Den Europæiske Unions ydre grænser, samtidig med at de grundlæggende rettigheder respekteres, samt til reform af det fælles europæiske asylsystem og til en ensartet anvendelse af fælles

[6] Anbefaling nr. 41-45, se https://www.europarl.europa.eu/resources/library/media/20220509RES29121/20220509RES29121.pdf

regler i alle medlemsstater om modtagelse af migranter og til forbedring af integrationspolitikkerne i alle medlemsstater;

16. understreger imidlertid, at indsatsen på EU-plan fortsat er ufuldstændig på grund af den institutionelle ubalance mellem medlovgiverne; anbefaler derfor, at den almindelige lovgivningsprocedure finder anvendelse på alle EU-politikker vedrørende grænsekontrol, asyl og indvandring, herunder til evaluering af gennemførelsen af disse politikker (artikel 70 i TEUF); opfordrer til, at kompetencerne deles fuldt ud mellem EU og medlemsstaterne, herunder til harmonisering af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser, hvilket i øjeblikket udelukker integrationsforanstaltninger, selv om integration er det naturlige slutpunkt for bestræbelserne på at udvikle fælles regler fra tredjelandsstatsborgeres indrejse i EU og er en central del af gennemførelsen af det fælles europæiske asylsystem;

Retligt samarbejde i straffesager

17. opfordrer til, at der i artikel 82 i TEUF indføres en EU-kompetence til at fastsætte minimumsbetingelser for frihedsberøvelse og varetægtsfængsling.

OPLYSNINGER OM VEDTAGELSE I RÅDGIVENDE UDVALG

Dato for vedtagelse	6.2.2023
Resultat af den endelige afstemning	+: 35 –: 18 0: 0
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Konstantinos Arvanitis, Katarina Barley, Theresa Bielowski, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Annika Bruna, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Maria Grapini, Evin Incir, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, José Gusmão, Dietmar Köster, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemec, Janina Ochojska, Anne-Sophie Pelletier, Thijs Reuten, Axel Voss
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere (forretningsordenens art. 209, stk. 7)	Aurélia Beigneux, Milan Brglez, Katalin Cseh, Marie Dauchy, Paolo De Castro, José Manuel Fernandes, Tomasz Frankowski, Vlad Gheorghe, Martin Hojsík, Max Orville, Mounir Satouri

ENDELIG AFSTEMNING VED NAVNEOPRÅB
I RÅDGIVENDE UDVALG

35	+
S&D	Katarina Barley, Milan Brglez, Paolo De Castro, Maria Grapini, Evin Incir, Łukasz Kohut, Dietmar Köster, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Theresa Bielowski, Matjaž Nemec, Thijs Reuten, Isabel Santos, Elena Yoncheva
Renew	Katalin Cseh, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Martin Hojsík, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu
Verts/ALE	Patrick Breyer, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Mounir Satouri, Tineke Strik
The Left	Konstantinos Arvanitis, Cornelia Ernst, Anne-Sophie Pelletier, Miguel Urbán Crespo

18	-
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, José Manuel Fernandes, Tomasz Frankowski, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Alessandra Mussolini, Janina Ochojska, Paulo Rangel, Axel Voss, Javier Zarzalejos
ID	Aurélia Beigneux, Annika Bruna, Susanna Ceccardi, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche
ECR	Patryk Jaki
NI	Milan Uhrík

0	0

Tegnforklaring:
+ : for
- : imod
0 : hverken/eller